

**Wewnętrzny
System Doradztwa
Zawodowego
w Szkole Podstawowej z
Oddziałami Dwujęzycznymi
im. Św. Jana Pawła II
w Bolminie**

SPIS TREŚCI

I. Podstawa prawna.

II. Wstęp.

III. Założenia Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa
Zawodowego

IV. Cele ogólne i szczegółowe programu.

V. Treści wewnętrznszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

VI. Tematyka zajęć w klasie 7

VII. Tematyka zajęć w klasie 8

VIII. Metody i formy realizacji.

XI. Plan pracy WSDZ

X. Przewidywane efekty.

XI. Ewaluacja programu.

I. Podstawa prawna.

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.) - system oświaty i wychowania zapewnia w szczególności: przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 maja 2004 r. „w sprawie zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych”. Zostały w nim określone wskaźniki działań min. związane z orientacją zawodową i planowaniem kariery uczniów.
4. Rozp. MEN z dn. 12 marca 2009 w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dziennik Ustaw Nr 50 Poz. 400)
5. Rozp. MEN z dn. 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dziennik Ustaw Nr 228 Poz. 1487)
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz.60 ze zm.

II. WSTĘP

Współczesna rzeczywistość jest pełna napięć, dylematów związanych z uczeniem się, dokonywaniem wyborów edukacyjno-zawodowych, podejmowaniem pracy, a także pozostawaniem bez niej, to nierzadko źródło problemów i rozterek młodych ludzi. Uczniowie z różnych źródeł otrzymują informacje o tym, że w przyszłości wielokrotnie będą zmieniać zawód, uzupełniać kwalifikacje, rozwijać kompetencje, aktywnie poszukiwać pracy i będą musieli umieć żyć bez niej. Stąd też ważne staje się wyposażenie uczniów w umiejętności przydatne w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg ich karier. Oznacza to konieczność stworzenia takiego „systemu” poradnictwa i doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole, który zapewni

uczniom nie tylko poznanie możliwości zdobycia zawodów oferowanych przez szkoły oraz wymagań, jakie stawiają one kandydatom, ale umożliwi także rozwijanie świadomości własnych zasobów, kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze zmianami i nowymi sytuacjami. Wielu wyzwaniom współczesnego świata może sprostać szkoła, także podstawowa, poprzez przygotowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

III. ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

- Wybór ścieżki edukacyjno-zawodowej nie jest jednorazowym wydarzeniem, a procesem, który dokonuje się przez całe życie.
- Preferencje zawodowe i zainteresowania wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu.
- Na wybór zawodu wpływają przede wszystkim wartości, zainteresowania, mocne strony, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz środowisko danej osoby.
- WSDZ obejmuje pracę indywidualną i grupową z uczniami, rodzicami, nauczycielami.
- Wspieranie uczniów w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej: wyboru szkoły ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej, planowania kariery poprzez udzielanie wszelkich informacji na ten temat przy każdej okazji i na każdym przedmiocie nauczania.
- Współpraca z rodzicami podczas planowania przez ich dziecko ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej.
- Zaangażowanie wszystkich nauczycieli przedmiotów w realizację edukacji zawodowej poprzez realizację elementów orientacji zawodowej, wyeksponowanych w rozkładach materiału, w kolumnie: Elementy preorientacji zawodowej (klasa 0), elementy orientacji zawodowej (klasy I-VI SP) i elementy doradztwa zawodowego (klasy VII-VIII).

WSDZ jest częścią Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły i włączony jest do Statutu Szkoły. Odbiorcami tych działań są uczniowie, rodzice, nauczyciele oraz instytucje, które wspomagają proces dydaktyczny.

IV.CELE OGÓLNE PROGRAMU

- Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej poprzez rozbudzanie ich świadomości zawodowej
- Pomoc uczniowi w określeniu własnych predyspozycji, cech osobowości zainteresowań, talentów, mocnych stron i umiejętności

- Przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnych i trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych
- Uświadomienie rodzicom, jak wielkie znaczenie odgrywają w procesie przygotowania dziecka do planowania jego przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej
- Przekazanie rodzicom informacji na temat zaobserwowanych mocnych stron, uzdolnień, predyspozycji zawodowych i osobowościowych ich dziecka

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Uczeń

- Poznaje siebie
- Nazywa swoje umiejętności, zainteresowania, talenty, mocne strony.
- Planuje, zarządza swoim czasem i wyznacza sobie cele.
- Posiada wiedzę o drogach kształcenia.
- Posiada informację o zawodach, zawodach prestiżowych i deficytowych i wie czym jest rynek pracy.

2. Nauczyciel

- Zauważa potrzeby i mocne strony uczniów
- Wspiera rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej
- Rozwija i wspiera zainteresowania, uzdolnienia i talenty uczniów
- Udziela indywidualnego wsparcia uczniom i rodzicom uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi lub będącymi w trudnych sytuacjach życiowych

3. Rodzice

- Znają ofertę edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego
- Uczestniczą w spotkaniach organizowanych przez szkołę w zakresie doradztwa zawodowego
- Wspierają dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej
- Współpracują aktywnie ze szkołą, dzieląc się informacjami na temat zawodów, którzy sami wykonują, uczestnicząc w spotkaniach z uczniami.

V. Treści wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

1. Mocne strony, umiejętności i zdolności

- Poczucie własnej wartości
- Samoocena
- Znajomość własnego systemu wartości
- Samoświadomość kluczem do podejmowania decyzji

2. Kompetencje uniwersalne

- Siła własnej woli
- Umiejętność pracy w zespole
- Umiejętności komunikacyjne
- Asertywność

- Radzenie sobie ze stresem

3. Świat zawodów

- Zawody w najbliższym i szerszym otoczeniu
- Zawody deficytowe
- Zawody prestiżowe i przyszłościowe
- Charakterystyka ciekawych zawodów
- Zawody, a predyspozycje do ich wykonywania

4. Zainteresowania

- Świadomość własnych zainteresowań
- Rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień w każdej możliwej sytuacji szkolnej i pozaszkolnej.
- Spędzanie wolnego czasu, a hobby

5. Predyspozycje osobowe

- Indywidualny system wartości
- Aspiracje ucznia
- Indywidualne predyspozycje do wykonywania zawodu

6. System edukacji

- Ścieżki kształcenia
- Elastyczność zawodów i rynek pracy
- Zawody deficytowe, ginące, nowe

7. Praca jako wartość

- Współczesny rynek pracy
- Wartości zaspokajane poprzez pracę
- Znaczenie pracy w życiu każdego człowieka

VI. Tematy zajęć w klasie 7

Jeden temat zajęć obejmuje jedną jednostkę lekcyjną, tj. 45 minut.

Bloki tematyczne	Temat zajęć	Czas przeznaczony na realizację
Samopoznanie	1. Wszyscy jesteśmy zdolni!	45 minut
	2. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej.	45 minut

	3. Umiejętności a zawód.	45 minut
	4. Moje umiejętności.	45 minut
	5. Czym się interesuję?	45 minut
Informacje edukacyjno-zawodowe	6. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?	45 minut
	7. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.	45 minut
Rynek pracy	8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.	45 minut
	9. Od elektryka do kierownika.	45 minut
	10. Kompetencje na rynku pracy.	45 minut

VII. Tematy zajęć w klasie 8

Bloki tematyczne	Temat zajęć	Czas przeznaczony na realizację
Świat zawodów rynek pracy	1. Wybieram zawód czy szkołę?	45 minut
	2. Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje	45 minut
	3: Wolontariat – wstępem do kariery.	45 minut
	4. Praca jako wartość w życiu człowieka	45 minut
	5. Moje zasoby, a oczekiwania pracodawców.	45 minut
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	6 Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie?	45 minut
	7 Startujemy zawodowo – Zawodoznawcza Liga Klas.	45 minut
Planowanie własnego rozwoju, podejmowane decyzji edukacyjno-zawodowych	8 Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda.	45 minut
	9 Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych.	45 minut

	10 Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?.	45 minut
--	---	----------

VIII. Metody i formy realizacji.

- Praca grupowa
- Konsultacje indywidualne
- Dyskusje
- Burza mózgów
- Warsztaty
- Pogadanki
- Prelekcje
- Prezentacje multimedialne
- Filmy
- Testy
- Ankiety
- Gazetki – tablice informacyjne
- Wycieczki zawodoznawcze
- Szkolny punkt informacji i kariery

XI. PLAN PRACY WSDZ

Obszar	Klasy	Tematyka	Działania	Osoby odpowiedzialne
Preorientacja zawodowa	„0”	Rozpoznawanie zainteresowań i zdolności Poznawanie pracy poprzez kontakt z przedstawicielem zawodu	„Nasze małe talenty” Prace plastyczne wiersze, piosenki Spotkania z przedstawicielami zawodów, np. rodzicami	Nauczyciele klasy „0” Rodzice
Orientacja zawodowa	I - III	Rozpoznawanie zainteresowań i zdolności	Prace plastyczne wiersze, piosenki,	Wychowawcy I – III

		<p>Autoprezentacja pasji</p> <p>Rozwijanie uzdolnień we współpracy z rodzicami</p> <p>Poznanie pracy poprzez kontakt z przedstawicielami zawodów</p>	<p>Konkursy wyłaniające talenty</p> <p>Prezentacja sukcesów indywidualnych i grupowych</p> <p>Spotkania z przedstawicielami zawodów, np. rodzicami</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów</p> <p>Rodzice</p>
Orientacja zawodowa	IV – VI	<p>Wzmacnianie mocnych stron ucznia</p> <p>Dalsze rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień</p> <p>Przekazywanie wiedzy o predyspozycjach człowieka pod kątem wyboru zawodu</p> <p>Budowanie świata wartości</p> <p>Przekazywanie podstawowej wiedzy o zawodach</p>	<p>Spotkania z przedstawicielami zawodów, np. rodzicami</p> <p>Filmy edukacyjne</p> <p>Wyjazdy/wyjścia do zakładów pracy</p> <p>Godziny wychowawcze o tematyce zawodoznawczej</p> <p>Koła zainteresowań</p>	<p>Wychowawcy klas IV – VI</p> <p>Nauczyciele przedmiotów</p> <p>Rodzice</p>
Doradztwo zawodowe	VII	<p>Wdrażanie do procesu samo poznawania</p> <p>Rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy o sobie i zawodach</p> <p>Poznanie zawodów i wymaganych predyspozycji</p> <p>Indywidualne wsparcie dla rodziców i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p> <p>Podnoszenie samoświadomości i samopoznanie.</p>	<p>Zajęcia (10 godzin) realizowane przez n-la doradcę zawodowego</p> <p>Spotkania z przedstawicielami zawodów, np. rodzicami</p> <p>Filmy edukacyjne</p> <p>Wyjazdy/wyjścia do zakładów pracy</p> <p>Godziny wychowawcze o tematyce zawodoznawczej</p>	<p>Wychowawca klasy VII</p> <p>Rodzice,</p> <p>Nauczyciel</p> <p>Doradca zawodowy</p>
Doradztwo zawodowe	VIII	<p>Poznanie źródeł informacji o zawodach</p> <p>Przygotowanie do wyboru szkoły ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej</p>	<p>Zajęcia (10 godzin) realizowane przez n-la doradcę zawodowego ,</p> <p>Spotkania z</p>	<p>Wychowawca klasy VIII</p> <p>Rodzice</p> <p>Nauczyciele-doradca</p>

	<p>Indywidualne wsparcie dla rodziców i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p> <p>Spotkanie rodziców z doradcą zawodowym – warsztaty ”Kim będzie moje dziecko?”</p> <p>Indywidualne badania preferencji zawodowych dla uczniów mających trudności z wyborem dalszego kierunku kształcenia</p> <p>Zdobywanie wiedzy na temat rynku pracy i kariery edukacyjno – zawodowej – oferta edukacyjna.</p> <p>Zawody, zawody przyszłości, kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy.</p> <p>Uwarunkowania zdrowotne do wykonywania zawodu</p>	<p>przedstawicielami zawodów, np. rodzicami</p> <p>Udział w Targach Edukacyjnych</p> <p>Filmy edukacyjne</p> <p>Wyjazdy do zakładów pracy</p> <p>Godziny wychowawcze o tematyce zawodoznawczej</p> <p>Zajęcia z uczniami realizującymi kształcenie specjalne.</p>	<p>zawodowy, doradca zawodowy PPP</p>
--	--	---	---------------------------------------

X. Przewidywane efekty.

- Uczeń potrafi rozpoznać i nazwać swoje mocne strony, umiejętności, zainteresowania i uzdolnienia
- Uczeń umie połączyć preferowane przez siebie wartości z wyborem przyszłego zawodu
- Uczeń jest świadomy zmian na rynku pracy, globalizacji rynku oraz potrafi racjonalnie zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno-zawodową
- Uczeń potrafi wyszukać i selektywnie wybrać aktualną i rzetelną informację edukacyjno-zawodową
- Rodzice wiedzą jak wspierać dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej.

XI. Ewaluacja programu

1.Propozycje uczniów klas ósmych dotyczące wyboru przyszłej szkoły.

2.Ewaluacja ustna programu na podstawie informacji zwrotnej przekazanej przez uczniów i rodziców swoim wychowawcom – ocena przydatności zajęć z zakresu orientacji i doradztwa zawodowego.